

Pripravili:

Mag. Tilka Jamnik
in Tatjana Pristolič
Mestna knjižnica Ljubljana

IVAN HRIBAR

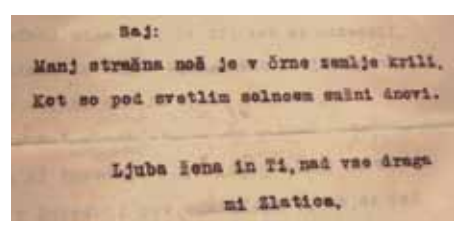

slovenski bančnik,
politik, diplomat
in publicist,
prevajalec,
podjetnik
in dolgoletni
ljubljski župan
(1851-1941)

1. Ivan Hribar se je rodil 19. septembra 1851 v Trzinu. Na Dunaju je študiral pravo in nato najprej deloval kot zastopnik češke banke Slavija v Ljubljani. Z Ivanom Tavčarjem je bil pred prvo svetovno vojno ena vodilnih osebnosti kranjske slovenske liberalne Narodne napredne stranke. V Pragi se je navduševal nad delovanjem čeških domoljubov ter nad idejami vseslovanstva, iz katerih je izpeljal zanj tako značilno idejo jugoslovanstva. Za Hribarja je bilo značilno tudi to, da je svoje politične koncepte podpiral z zelo sodobnimi načrti za gospodarske in kulturne dejavnosti.

Katera slikarka je ustvarila ta imenitni portret Ivana Hribarja, ki ga danes hrani Mestni muzej Ljubljane? V tem šolskem letu smo jo uvrstili tudi v MEGA kviz. To je bila

	22	2		2		5			18		
--	----	---	--	---	--	---	--	--	----	--	--

2. Hribar je bil znan kot marljiv, strasten politik in velik domoljub. Najprej je deloval kot deželni, nato kot

državni poslanec. V Jugoslaviji je bil najprej veleposlanik v Pragi, nato pokrajinski namestnik za Slovenijo in nazadnje jugoslovanski senator. Ob začetku 2. svetovne vojne, skoraj devetdeset let star, pa se je zavil v jugoslovansko zastavo, vrgel v Ljubljano (18. aprila 1941). Italijanska uprava mu je namreč ponudila županski položaj Ljubljane. Tega ni hotel sprejeti, ker bi s tem delno priznal italijansko okupacijo. Zapustil je poslovilno pismo z verzi pesnika Franceta Prešerna (glej fotografijo) iz pesnitve

	12	21			10	21					10
--	----	----	--	--	----	----	--	--	--	--	----

3. Za Ljubljano najbolj pomembno pa je, da je bil Ivan Hribar od leta 1882 član ljubljanskega mestnega sveta

in med leti 1896 in 1910 (torej kar 14 let!) ljubljanski

			2	1
--	--	--	---	---

. Njegove zadnje izvolitve pa cesar Franc Jožef I. ni potrdil, ker je bil Hribar v nemilosti zaradi delovanja v času protinemških demonstracij leta 1908. Hribar je zaslužen za obnovo Ljubljane po rušilnem potresu leta 1885; kranjsko prestolnico Ljubljano je preobrazil v moderno srednjeevropsko mesto.

4. Za obnovo popotresne Ljubljane je Hribarju uspelo od tedanje države Avstro-Ogrske pridobiti precejšnjo finančno podporo. Občina je na razpis dobila več načrtov za urejanje mesta in izbrala tistega, ki ga je izdelal arhitekt in urbanist Maks

			2		10
--	--	--	---	--	----

(1865-1962). Ta je omogočil novo urbanistično ureditev

Ljubljane, ki je imela do tedaj še srednjeveško mestno jedro. Na podlagi tega načrta je nastalo današnje mestno središče med Masarykovo, Njegošovo, Roško, Karlovško in parkom Tivoli. V 14 letih je tako v Ljubljani zrastle 500 novih stavb.

5. Ljubljana je v tem obdobju dobila vodovod, plinarno, Zmajski most idr. Postavili so elektrarno, ki je pripomogla k razvoju nove obrti in industrije ter omogočila novo cestno razsvetlavo in novo obliko javnega prometa –

7	12					3
---	----	--	--	--	--	---

Dosegla je velik napredek tudi na področju mestne higiene;

zaradi komunalne ureditve je Ljubljana postala eno najbolj zdravih mest v tem delu Evrope. Hkrati z obnovo pa si je Hribar prizadeval, da bi mesto spremenil v moderno središče slovenskega naroda, ki bi bilo pomembno tudi v širšem evropskem okolju (organizacija kongresov, odmevnih prireditev in podobno).

6. Hribar je dal v Ljubljani postaviti več spomenikov zaslužnim znamenitim Slovincem, med drugim tudi Primožu Trubarju (1508-1586) protestantskemu duhovniku, ki je napisal prvi knjigi v slovenščini in nas imenoval Slovence. Spomenik je delo kiparja Franca Bernekerja (1874-1932) in stoji ob vhodu v park Tivoli, ob Prešernovi cesti.

Primožu Trubarju pa se je poklonila tudi Ljubljana 2010 – svetovna prestolnica knjige. Njegovo ljubljansko domovanje na Ribjem trgu so preuredili v Trubarjevo

				5
--	--	--	--	---

18				12		7			
----	--	--	--	----	--	---	--	--	--

z vhomdom

s Stritarjeve ulice.

7. S Stritarjeve ulice pa je treba samo čez Tromostovje in smo na Hribarjevem nabrežju na levem bregu Ljubljanice, kjer se je Hribar odločil za smrt. Na Ajdovščini lahko občudujemo lepo fasado Hribarjeve hiše. Hribar pa ima v Ljubljani tudi več manjših spomenikov. Njegovo poprsje stoji pred Univerzo, portretni glavi pa sta

v Narodni galeriji in v veži Magistrata. Spominsko zbirko so uredili tudi v njegovi poletni hiši v Cerkljah na Gorenjskem. 30. avgusta 2010 pa so mu v Ljubljani na

4		8	6	
---	--	---	---	--

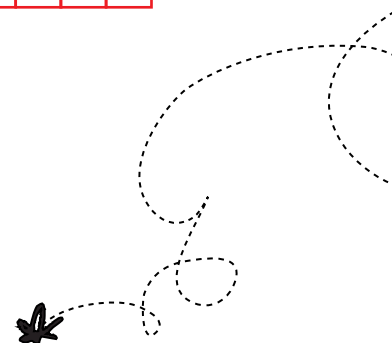
Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:

MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
 »Za MEGA kviz«

8. Ivan Hribar pa ni bil le politik in gospodarstvenik, ampak tudi pesnik, prevajalec (predvsem iz francoščine in ruščine) in pisatelj. Objavljal je članke o politiki, slovanskih narodih in njihovi kulturi ter napisal **avtobiografijo** v več zvezkih s preprostim naslovom

19				10	21						1	
----	--	--	--	----	----	--	--	--	--	--	---	--

Končno geslo:

10	Z	»	4	18	2	7	1	8	D	5	18	6	8
22	2	21	10	«	3	8	1	2	12	8	D	10	18
19	8	21	7	5									

Ime in priimek

Ime OŠ

Naslov OŠ ali domači naslov
